

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1760/2568

บริษัท ท. โจทก์ นาย อ. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 55, ป.วิ.พ. มาตรา 142, พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 9, พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 20, พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 21, พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 50, พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 55, พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 7

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์เป็นผู้ประกอบธุรกิจฟองจำเลยซึ่งเป็นผู้บริโภคโดยมีข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีรวมทั้งคำขอบังคับ ตามสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการสำหรับห้องหมายเลข FM-B002 ในศูนย์การค้าของโจทก์ จำเลยให้การและฟ้องแย้งเกี่ยวกับสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการสำหรับห้องหมายเลข FM-B003 ที่จำเลยทำสัญญาเช่ากับโจทก์อีกสัญญาหนึ่งด้วย เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับฟ้องแย้งแล้ว โจทก์จึงยื่นคำให้การแก้ฟ้องแย้งและยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องเกี่ยวกับสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการสำหรับห้องหมายเลข FM-B003 โดยไม่ได้ขอแก้ไขเพิ่มเติมทุนทรัพย์ เมื่อพิจารณาสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการของห้องหมายเลข FM-B002 กับสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการของห้องหมายเลข FM-B003 เป็นสัญญาที่ทำคนละฉบับ การคิดค่าเช่าและค่าบริการคิดแยกต่างหากจากกัน และการยื่นคำฟ้องคดีนี้ โจทก์บรรยายคำฟ้องโดยมีข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีรวมทั้งคำขอบังคับชัดเจนว่าเป็นการฟ้องบังคับตามสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการของห้องเลขที่ FM-B002 โดยแนบสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการของห้องหมายเลข FM-B002 เป็นเอกสารท้ายคำฟ้อง แต่โจทก์อ้างใบแจ้งหนี้ค่าเช่าภาษีโรงเรือนค่าบริการของห้องหมายเลข FM-B003 ที่อ้างว่าค้างชำระ สำเนาหนังสือบอกกล่าวขอให้ชำระค่าเช่า ค่าบริการ ค่าภาษีโรงเรือนและค่าภาษีมูลค่าเพิ่มตามสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการของห้องหมายเลข FM-B003 สำเนารายการคำนวณทุนทรัพย์โดยอ้างเลขที่ใบแจ้งหนี้ตามสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการของห้องหมายเลข FM-B003 เป็นสำเนาเอกสารท้ายคำฟ้องเท่านั้น และในชั้นสืบพยานโจทก์ก็นำสืบว่าจำเลยค้างชำระค่าเช่าค่าบริการ ค่าภาษีโรงเรือนตามสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการของห้องหมายเลข FM-B003 โดยมีได้นำสืบว่าจำเลยผิดนัดผิดสัญญาค้างชำระค่าเช่า ค่าบริการและค่าภาษีโรงเรือนตามสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการห้องหมายเลข FM-B002 แต่อย่างไร ข้อเท็จจริงเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีรวมทั้งคำขอบังคับของโจทก์ตามสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการของห้องหมายเลข FM-B002 จึงยังไม่มี การโต้แย้งสิทธิที่จะทำให้โจทก์มีสิทธิฟ้องคดีตามที่บัญญัติไว้ใน ป.วิ.พ. มาตรา 55 ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 7 และอำนาจฟ้องของโจทก์ดังกล่าวไม่ใช่ข้อผิดระเบียบหรือผิดหลงในการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลความฝ่ายใดซึ่งจะทำให้ศาลมีคำสั่งให้คู่ความที่ดำเนินกระบวนการพิจารณาผิดระเบียบหรือผิดหลงนั้นทำการแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาและเงื่อนไขที่ศาลเห็นสมควรกำหนด และไม่ใช่ว่าเรื่องคำฟ้องไม่ถูกต้องหรือขาดสาระสำคัญบางเรื่องอันจะทำให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์แก้ไขคำฟ้องในส่วนนั้นให้ถูกต้องหรือชัดเจนได้ ตามที่บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 9 และมาตรา 20 วรรคสอง เมื่อโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องทำให้คำฟ้องเดิมไม่มีตั้งแต่ต้น ดังนั้น การที่โจทก์ยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องตามสัญญาเช่า

พื้นที่และสัญญาบริการของห้องหมายเลข FM-B003 เข้ามาภายหลังเพื่อให้คำฟ้องที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นคำฟ้องที่ชอบด้วยกฎหมายย่อมไม่ชอบตาม พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 20 และมาตรา 21 แม้การแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องของโจทก์ดังกล่าว ศาลชั้นต้นพิจารณาและมีคำพิพากษาไปแล้ว กรณีจึงพอถือได้ว่าศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์แก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้อง และอำนาจในการพิจารณาสั่งตามบทบัญญัติกฎหมายดังกล่าวเป็นวิธีพิจารณาศาลชั้นต้นก็ตาม แต่บทบัญญัติแห่งกฎหมายวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคในศาลชั้นต้นต้องนำไปใช้บังคับแก่การพิจารณาและการชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นอุทธรณ์และในชั้นฎีกาโดยอนุโลมตาม พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 50 และมาตรา 55 เมื่อศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาเห็นสมควร ศาลจะยกข้อเหล่านั้นขึ้นวินิจฉัยและพิพากษาไปก็ได้ ทั้งนี้ตามบทบัญญัติใน ป.วิ.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 7 ดังนั้น เมื่อคำฟ้องเดิมของโจทก์ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ถือว่าไม่มีคำฟ้องเดิม โจทก์จึงไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้อง และเมื่อไม่มีคำฟ้องเดิมตั้งแต่แรก ย่อมทำให้จำเลยไม่มีอำนาจฟ้องแย้งตาม พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 20 และมาตรา 21

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน 53,479.20 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จากต้นเงิน 49,003.44 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยให้การขอให้ยกฟ้องและฟ้องแย้งขอบังคับให้โจทก์คืนเงินประกัน 20,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องแย้งจนกว่าจะชำระเสร็จ โจทก์ให้การแก้ฟ้องแย้งขอให้ยกฟ้องแย้ง และยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องโดยขอเพิ่มห้องเช่าและใช้บริการหมายเลข FM-B003 เข้ามา แต่จำนวนเงินที่เรียกร้องยังคงเดิม ศาลชั้นต้นสั่งคำคู่ความทั้งสองฉบับว่า สำเนาให้จำเลย รอสั่งในวันนัด แต่เมื่อถึงวันนัดซึ่งเป็นนัดสืบพยานโจทก์และจำเลย ศาลชั้นต้นสืบพยานทั้งสองฝ่ายไปจนเสร็จแล้วอ่านคำพิพากษาหลังเสร็จการพิจารณา ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 53,479.20 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 49,003.44 บาท นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 7 สิงหาคม 2563) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 3,000 บาท กับให้ยกฟ้องแย้งของจำเลย ค่าฤชาธรรมเนียมในส่วนฟ้องแย้งให้เป็นพับ จำเลยอุทธรณ์ โดยศาลอุทธรณ์ภาค 1 แผนกคดีผู้บริโภคอนุญาตให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลอุทธรณ์ภาค 1 แผนกคดีผู้บริโภค พิพากษากลับว่า เพิกถอนคำสั่งของศาลชั้นต้นที่ให้รับฟ้องแย้งและสั่งใหม่เป็นไม่รับฟ้องแย้ง ไม่รับคำให้การแก้ฟ้องแย้ง ไม่อนุญาตให้โจทก์แก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้อง ยกฟ้องโจทก์ และยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในส่วนฟ้องแย้ง ให้คืนค่าขึ้นศาลในศาลชั้นต้นและชั้นอุทธรณ์แก่จำเลย ค่าฤชาธรรมเนียมอื่นนอกจากที่สั่งคืนให้เป็นพับทั้งสองศาล โจทก์ฎีกา โดยศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคอนุญาตให้ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภควินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ที่ได้รับอนุญาตให้ฎีกาว่า การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 แผนกคดีผู้บริโภค ให้เพิกถอนคำสั่งของศาลชั้นต้นที่ให้รับฟ้องแย้ง และสั่งใหม่เป็นไม่รับฟ้องแย้ง ไม่รับคำให้การแก้ฟ้องแย้ง ไม่อนุญาตให้โจทก์แก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้อง ยกฟ้องโจทก์ และยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในส่วนฟ้องแย้งนั้นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า การฟ้องคดีนี้โจทก์ซึ่งเป็นผู้ประกอบการธุรกิจฟองจำเลยซึ่งเป็นผู้บริโภคโดยมีข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีรวมทั้งคำขอบังคับ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติวิธี

พิจารณาคดีผู้บริโภคน พ.ศ. 2551 มาตรา 20 ตามสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการสำหรับห้องหมายเลข FM-B002 ในศูนย์การค้า ด. ของโจทก์ ขอให้ชำระค่าเช่ารายเดือน ค่าบริการ ค่าภาษีโรงเรือน และค่าภาษีมูลค่าเพิ่มที่ค้างชำระ จำเลยให้การและฟ้องแย้งเกี่ยวกับสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการสำหรับห้องหมายเลข FM-B003 ที่จำเลยทำสัญญาเช่ากับโจทก์อีกสัญญาหนึ่งด้วย เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับฟ้องแย้งแล้วโจทก์จึงยื่นคำให้การแก้ฟ้องแย้งและยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องเกี่ยวกับสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการสำหรับห้องหมายเลข FM-B003 โดยไม่ได้ขอแก้ไขเพิ่มเติมทุนทรัพย์ ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้อง คำฟ้องเดิมและคำฟ้องภายหลังนี้จะเกี่ยวข้องกันพอที่จะรวมการพิจารณาและชี้ขาดตัดสินเข้าด้วยกันได้ ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงสัญญาเช่าพื้นที่ สัญญาบริการของห้องหมายเลข FM-B002 และสัญญาเช่าพื้นที่กับสัญญาบริการของห้องหมายเลข FM-B003 เป็นสัญญาที่ทำคนละฉบับ การคิดค่าเช่าและค่าบริการคิดแยกต่างหากจากกัน และการยื่นคำฟ้องคดีนี้โจทก์บรรยายคำฟ้องโดยมีข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีรวมทั้งคำขอบังคับชัดเจนว่าเป็นการฟ้องบังคับตามสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการของห้องเลขที่ FM-B002 โดยแนบสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการของห้องหมายเลข FM-B002 เป็นเอกสารท้ายคำฟ้อง แต่โจทก์อ้างใบแจ้งหนี้ค่าเช่า ภาษีโรงเรือน ค่าบริการของห้องหมายเลข FM-B003 ที่อ้างว่าค้างชำระ สำเนาหนังสือบอกกล่าวขอให้ชำระค่าเช่า ค่าบริการ ค่าภาษีโรงเรือนและค่าภาษีมูลค่าเพิ่มตามสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการของห้องหมายเลข FM-B003 สำเนาดาราราคำนวณทุนทรัพย์โดยอ้างเลขที่ใบแจ้งหนี้ ตามสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการของห้องหมายเลข FM-B003 เป็นสำเนาเอกสารท้ายคำฟ้อง เท่านั้น และในชั้นสืบพยานโจทก์ก็นำสืบว่าจำเลยค้างชำระค่าเช่า ค่าบริการ ค่าภาษีโรงเรือนตามสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการของห้องหมายเลข FM-B003 โดยมีได้นำสืบว่าจำเลยผิดนัดผิดสัญญาค้างชำระค่าเช่า ค่าบริการ และค่าภาษีโรงเรือนตามสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการของห้องหมายเลข FM-B002 แต่อย่างไรข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีรวมทั้งคำขอบังคับของโจทก์ตามสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการของห้องหมายเลข FM-B002 จึงยังไม่มี การโต้แย้งสิทธิอื่นจะทำให้โจทก์มีสิทธิฟ้องคดีตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 55 ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 7 และอำนาจฟ้องของโจทก์ดังกล่าวมิใช่ข้อผิดระเบียบหรือผิดหลงในการดำเนินกระบวนการพิจารณาของคู่ความฝ่ายใดซึ่งจะทำให้ศาลมีคำสั่งให้คู่ความที่ดำเนินกระบวนการพิจารณาผิดระเบียบหรือผิดหลงนั้นทำการแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาและเงื่อนไขที่ศาลเห็นสมควรกำหนด และไม่ใช่ว่าเรื่องคำฟ้องไม่ถูกต้องหรือขาดสาระสำคัญบางเรื่องอันจะทำให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์แก้ไขคำฟ้องในส่วนนั้นให้ถูกต้องหรือชัดเจนได้ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 9 และมาตรา 20 วรรคสอง เมื่อโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องทำให้คำฟ้องเดิมไม่มีตั้งแต่ต้น ดังนั้น การที่โจทก์ยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องตามสัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาบริการของห้องหมายเลข FM-B003 เข้ามาภายหลังเพื่อให้คำฟ้องที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นคำฟ้องที่ชอบด้วยกฎหมายย่อมไม่ชอบตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 20 มาตรา 21 และแม้การแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องของโจทก์ดังกล่าวศาลชั้นต้นพิจารณาและมีคำพิพากษาไปแล้ว กรณีจึงพอถือได้ว่าศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์แก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้อง และอำนาจในการพิจารณาสั่งตามบทบัญญัติกฎหมายดังกล่าวเป็นวิธีพิจารณาในศาลชั้นต้นก็ตาม แต่บทบัญญัติแห่งกฎหมายวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคในศาลชั้นต้นนั้นต้องนำไปใช้บังคับแก่การพิจารณาและการชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกาด้วยอนุโลม

ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโศก พ.ศ. 2551 มาตรา 50 และมาตรา 55 และปัญหาเรื่องอำนาจฟ้องดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน เมื่อศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาเห็นสมควร ศาลจะยกข้อเหล่านั้นขึ้นวินิจฉัยแล้วพิพากษาคดีไปได้ ทั้งนี้ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (5) ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโศก พ.ศ. 2551 มาตรา 7 ดังนั้น เมื่อคำฟ้องเดิมของโจทก์ไม่ชอบด้วยกฎหมายถือว่าไม่มีคำฟ้องเดิม โจทก์จึงไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้อง และเมื่อไม่มีคำฟ้องเดิมตั้งแต่แรกย่อมทำให้จำเลยไม่มีอำนาจฟ้องแย้งตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโศก พ.ศ. 2551 มาตรา 20 มาตรา 21 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

พรชัย พุ่มกำพล · ทวีศักดิ์ อุนนาทรรัตนกุล · ชวลิต อิศรเดช

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1760/2568>